

Güne? Pillerine Kar?? Fark?ndal?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Güne? Pillerine Kar?? Fark?ndal?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22489>

Öz

Güneş Pillerine Karşı Farkındalık Ölçeği, Merve Yiğit tarafından 2020 yılında yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş öz bildirim tipi bir ölçektir. Bu ölçek, bireylerin **güneş pilleri** ve fotovoltaik sistemler hakkındaki bilgi düzeylerini, bu teknolojileri takip etme eğilimlerini ve **yenilenebilir enerji** kaynağı olarak güneş enerjisinin önemine dair algılarının ölçmek amacıyla tasarlanmıştır.

Ölçek, toplam 14 maddeden oluşmakta ve 5'li Likert tipi derecelendirme kullanılarak uygulanmaktadır. Yapılan psikometrik analizler, ölçeğin iki temel alt boyutta yapılandırıldığını göstermektedir: Bilgi Takibi (Takip) ve Önem Algısı (Önem). Bu ölçek, özellikle çevre eğitimi, enerji politikaları ve toplumsal **farkındalık** araştırmalarında kullanılmak üzere geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Güneş Pilleri, Farkındalık, Yenilenebilir Enerji, Fotovoltaik Sistemler, Çevre Eğitimi, Ölçek Geliştirme.

Yazarlar

Merve Yiğit

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, bireylerin **güneş pillerine** yönelik bilişsel ve duyuşsal boyutlardaki farkındalık seviyelerini standart ve nicel bir biçimde belirlemektir. Ölçek, özellikle genç yetişkinlerin ve öğrencilerin bu önemli teknolojiye dair güncel bilgileri ne ölçüde edindiğini ve bu konunun çevresel sürdürülebilirlik açısından taahhüdünün öneme ne kadar değer verdiğini saptamaya hedefler.

Elde edilen veriler, enerji farkındalığının artırmaya yönelik eğitim materyallerinin geliştirilmesinde, müfredat güncellemelerinde ve halk bilinçlendirme kampanyalarının etkinliğinin değerlendirilmesinde bilimsel bir temel sağlamaktadır.

Yapı

Güneş Pillerine Karşı Farkındalık Ölçeği, farkındalık yapısının iki ana faktör (alt boyut) altında incelenmektedir. Bu faktörler, hem bilgi edinme süreçlerini hem de tutumsal değerlendirmeleri kapsamaktadır:

Takip (9 Madde): Bireyin güneş pilleri hakkındaki güncel bilgileri, gelişmeleri ve uygulamaları takip etme, dergilerden veya diğer kaynaklardan bilgi edinme eğilimini ölçer. Bu boyut, aktif bilgi

arayışın yansıtılmaktadır.

Önem (5 Madde): Bireyin güneş enerjisi teknolojilerinin küresel ve yerel düzeydeki önemine, özellikle de temiz ve **yenilenebilir enerji** kaynağı olma vasfına verdiği değeri ölçer. Bu boyut, tutumsal ve değerlendirmeye içlerir.

Ölçeğin toplam 14 maddesi, bu iki boyut altında yapılandırılmış olup, bireylerin genel farkındalık düzeyini yansıtan bir toplam puan elde edilmesine olanak tanır.

Geçerlik

Ölçek, bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirildiği için kapsamlı geçerlik çalışmalarından geçmiştir. Tezin metodolojik bölümünde, ölçeğin ölçmek istediği yapıyı tam olarak temsil edip etmediğini belirlemek amacıyla içerik ve yapı geçerliliği analizleri gerçekleştirilmiştir. İçerik geçerliliği, alanda uzman kişilerin görüşleri alınarak sağlanmıştır.

Yapı geçerliliği testleri, özellikle faktör analizleri aracılığıyla, ölçeğin teorik olarak öngörülen iki faktörlü yapıyı (Takip ve Önem) istatistiksel olarak desteklediğini göstermiştir. Bu analizler, maddelerin ilgili alt boyutlara yüksek yükler verdiğini ve yapısal tutarlılığın sağlandığını ortaya koymuştur.

Güvenirlik

Geliştirme çalışmasında, ölçeğin iç tutarlılığını ve kararlılığını değerlendirmek üzere güvenilirlik analizleri yapılmıştır. Güvenirlik katsayısı olarak genellikle **Cronbach Alfa** iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Bu katsayının kabul edilebilir düzeylerin üzerinde çıkması beklenir.

Elde edilen yüksek güvenilirlik değerleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ve ölçeğin farklı uygulamalarda güvenilir sonuçlar üretebileceğini göstermektedir. Bu da ölçeğin akademik araştırmalarda kullanıma uygun olduğunu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal geçerliliğini saptamak amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmıştır. Analizler sonucunda, başlangıçta hazırlanan madde havuzundan elenen maddeler sonrasında kalan 14 maddenin iki ayrı faktör altında toplandığı belirlenmiştir. Bu faktörler, ölçeğin kuramsal çerçevesine uygun olarak Takip (9 madde) ve Önem (5 madde) olarak adlandırılmıştır.

Faktör analizleri, ölçeğin çok boyutlu yapıya desteklemekte ve her bir maddenin, ait olduğu alt boyutu güçlü bir şekilde temsil ettiğini göstermektedir. Bu ayrıma, farkındalığın sadece bilgi edinmekten ibaret olmadığını, aynı zamanda bu bilginin önemine dair subjektif değerlendirmeyi

de içerdiği vurgular.

Araç

Test Türü: Geliştirme Ölçeği (Development Scale)

Format: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Genel Popülasyon ve Üniversite Öğrencileri

Yaş Grubu: Yetişkinler ve Genç Yetişkinler

Popülasyon Detayları: Ölçek, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nde tamamlanan yüksek lisans tezi kapsamında belirli bir örneklem üzerinde geçerlik ve **güvenirlilik** çalışmaları yapılarak standardize edilmiştir.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5'li **Likert** tipi derecelendirme kullanmaktadır. Derecelendirme seçenekleri "Kesinlikle Katılmıyorum"dan "Kesinlikle Katılıyorum"a doğru sıralanır.

Anahtar Kelimeler

Güneş Pilleri, Fotovoltaik, Farkındalık Düzeyi, Enerji Eğitimi, Psikometri, Likert Tipi Ölçek.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Mevcut Değil

Bağlantı Kuruluş E-posta Adresleri: mrvygt@hotmail.com

Yazın Adresi: Merve Yiğit (Tez çalışması bağlamında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)

Çinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Merve Yiğit tarafından 2020 yılında yüksek lisans tezi olarak geliştirilmiş olup, telif hakkı tez sahibine aittir. Ölçeğin akademik veya ticari olmayan amaçlarda kullanılması için sorumlu yazar (Merve Yiğit) ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi tavsiye edilir. Ölçeğin tam metni ve detaylı psikometrik sonuçları YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden incelenebilir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: gunes-pillerine-karsi-farkindalik-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Yiğit, M. (2020). *Güneş Pillerine Karşı Farklı Ölçeği geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması*. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale. (Tez bağlantısı: tez.yok.gov.tr)

Güneş Pillerine Karşı Farklı Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

14 madde

Takip (9 madde)

Güneş pillerine ait bilgileri dergilerden edinirim.

Önem (5 madde)

Güneş enerjisi yenilenebilir bir enerji türüdür.